

PANNON-MAG-AGRÁR KFT.

A MAGBAN ŐRZÖTT MINŐSÉG

Bíborhere vetőmag termesztéstechnológia

A bíborhere egyéves áttelelő, pillangósvirágú szálaskormánynövény, amely csapadékosabb viszonyok közöttolyan talajokon is termeszthető, ahol lucerna és avöröshere már nem díszlik. A bíborhere gyors fejlődésű, rövid tenyészidejű növény, kora tavasszal kaszálható, ezért utána még másodnövénnyek is termeszthetők. A többi pillangósokhoz hasonlóan kiváló talajjavító növény, amely zöldtrágyázásra is felhasználható. A bíborheréből - a növény szőrözöttsége miatt - jó minőségű széna nem készíthető, ezért csak magtermesztésre és zöldtakarmányozás céljára termesztyük. Zöldtakarmánnyként minden állat szívesen fogyasztja. Nagyonbrészt magtermesztés céljára termesztyük, mivel magja keresett exportcikk.

Rendszertan és biológiai jellemzése

A bíborhere *Trifolium incarnatum* L./ a herefélék *Trifolium*/ nemzetségéhez tartozik. Gyökérzete mélyre hatoló, dúsan elágazó karógyökér. Szára 50-60 cm magas, dudvászár. Levélzete hármasan összetett /trifolium-levél/. Virágzata hosszúkás, kissé elkeskenyedő, henger alakú, tömöttürtvirágzat. Színe bíborvörös. Idegen termékenyülő, de öntermékenyülés is lehetséges. Termése egyszemű hüvely. A mag tojásalakú, színe sárgásbarna. Ezermagtömege 2,5-3,6 g.

Éghajlatigény

A bíborhere származása miatt, az enyhe klímát kedveli, hazánkban csak a hótakaró nélküli, tartós mínusz 8-15 °C-os hideg tesz az állományban kárt. Az áttelelő egyéves növény kedvezően használja ki az őszi-téli csapadékot. A hideg mellett a szárazság is veszélyezteti a sikeres termesztést, ha a száraz telet csapadék nélküli tavasz is követi. Hazánkban főleg a Dunántúl csapadékosabb nyugati és észak-nyugati részein termesztyük.

Talajigény

A talajjal szemben igénytelen növény, még a talajok mésztartalmára sem igényes. A gyengén savanyú, közömbös és enyhén meszes, könnyen művelhető talajokat kedveli.

Elővetemény

Az előveteményre a bíborhere nem kényes. Lényeg, hogy augusztus hónapban jól beérett, tömött, aprómorzász talajt tudjunk készíteni. Jó elővetemény minden korán lekerülő növény, így elsősorban a gabonafélék stb.

Talajelőkészítés

A bíborhere aprómorzász, jól elmunkált talajt kíván. A talaj-előkészítés fontos célja részben a talaj víztartalmának megőrzése (ugyanis augusztus második felében - a vetés időszakában - nem mindig számíthatunk csapadékra) részben pedig az elpergett kultúr- és gyommagvak gyors kelésének elősegítése. A talaj-előkészítés első munkája az elővetemény tarlójának gyors lehántása, majd a talaj tömörítése. A magágy-készítés lehet sekély szántás 12-18 cm, majd kombinátorozás és hengerezés. A mai korszerű szántás nélküli vetőágy-készítés a bíborhere termesztésénél igen jól bevált technológia (Kompactor típusok).

Tápanyagellátás

A bíbor here a gyengébb talajok növénye, ezért a tápanyag-ellátottságot és a fajlagos tápanyagigényt figyelembe véve közepes tápanyag-ellátottságú talajon magtermesztésnél a tápanyagszükséglet az alábbi:

Nitrogén (N) 50 kg/ha (tarlóhántás előtt)

Foszfor (P): 90kg/ha

Kálium (K) 70 kg/ha

Mivel nem mélyen gyökerező növény, ezért a tápanyagot a talaj felső részébe kell adagolni.

Gyenge tavaszi kezdeti fejlődés esetén 20-30 kg/ha nitrogén hatóanyag kijuttatása jó hatást eredményez. Alapvetően a bíborhere a kevés tápanyagot igénylő növények közé tartozik, azonban a jó termés elérése érdekében a javasolt dózisokat ajánlott kijuttatni.

Vetés, izolációs távolság

A vetés optimális ideje a hűvösebb területeken augusztus második dekádja, a melegebb vidékeken lehet augusztus végéig várni. A tél beálltaig az állománynak meg kell erősödni, hogy a kifagyás veszélye csökkenjen. A vetés után hengerezni kell, amely a gyorsabb kelést segíti elő.

Vetésmélység: kötöttebb talajon 2-3 cm, lazább talajon 3-4 cm.

Sortávolság: gabona sortáv

Vetőmag norma: 20 kg/ha

Izolációs távolság: 200 m más fajtájú bíborherétől.

Növényvédelem

Ha a bíborherét jól előkészített, gyommentes talajba vetik, ősszel nem kell ápolni. Tavasszal, ha a vetés felfagy, még a növényzet kizöldülése előtt, mihelyt a talajra rá lehet menni, hengerezni kell.

A bíborhere veszélyes gyomnövényei: aranka, vadzab, somkóró, egyéb herefélék. A gyomirtást korai posztemergensen, a magról kelő egy- és kétszikű gyomok 2-4 leveles állapotában, a bíborhere maximum 6-8 leveles állapotáig kell elvégezni Pulsar 40 SL vagy Listego 1,0 l/ha-os dózisával. Csapadékot követően csak 2-3 esőmentes nap után alkalmazható a készítmény, hogy a kultúrnövényt védő viaszréteg újra kialakulhasson. Amennyiben lehetséges törekedni kell az őszi gyomirtásra, mivel a kora tavaszi kezelések jelentősen visszafogják a növényt. A sikeres gyomirtás érdekében a termeltető előzőleg megsemmisíti a területet. Az állati kártevők közül a bíborhere ormányos jelenthet veszélyt. Különösen a bimbóképződés idején kell figyelni a kártevőre és igény esetén piretroidokkal tudunk védekezni ellenük.

Betakarítás

A bíborhere-mag aratása nálunk június közepére esik. A betakarítást a biológiailag legmegfelelőbb időben kell kezdeni a pergési veszteség csökkentése miatt. A herefélék közül a bíborhere csépelhető ki a legnehezebben, a durva külső hatások (ütés) nagymértékű csíratörést okozhatnak. Egy vagy két menetben takarítják be a magot. Az egymenetes betakarítás előnyösebb. Az aratás akkor kezdhető el, ha a főhajtáson lévő virágzatokból a hüvelyek könnyen eltávolíthatók, a mag ekkor sárga színű. Túlérett állapotban a mag könnyen pereg. Lombtalanítást akkor kell végezni, amikor a bíborhere virágzatai megbarnultak, a magvak 70%-a viaszérésben van. Reglone 2,5-3,5 l/ha adagban permetezhető ki, 4-5 nap után a betakarítás megkezdhető. Az alkalmazás időpontjának megválasztása körültekintést igényel, mert a nem kellően érett magok csírázási értékei alacsonyak lesznek.

Kétmenetes betakarításkor a beérett bíborherést előbb rendre vágják, majd 2-3 napi utóérés után rendfelszedővel ellátott kombájnnal elcsépelik. Mivel a bíborhere magja ütésre igen érzékeny, könnyen sérül, megped, a kombájnolást figyelemmel kell végezni és az alábbi tényezőkre ügyelni:

Dobfordulat: 1100 f/p

Dobkosár: rés – be 10-12 mm

Rés: ki, 2-3 mm

A megdőlt növény esetén a motollát előre, a lapdőlést hátra állítjuk. 15-20°-al a függőlegeshez képest. Jó minőségű vetőmag nyerhető, ha kombájnoláskor gumiverőlécet és finomrostabetétet alkalmazunk.

PANNON-MAG-AGRÁR KFT.

székhely: 9211 Feketeerdő, Erdőalja u. 16. / tel.:/fax: +36 96 204 079

iroda és raktár: 9200 Mosonmagyaróvár, Tölgy u. 10. / tel.: +36 30 225 65 60

raktár: 9200 Mosonmagyaróvár, Barátság u. 1/a

e-mail: info@pannonmag.hu

web: www.pannonmag.hu